

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 845/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen koskien kolmansista maista matkustavien perheenjäsenten ja seurustelusuhteen osapuolten viisumeiden hakuprosesseja

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Inka Hopsu /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 845/2020 vp:

Miten varmistetaan, että perheenjäsenet ja seurustelukumppanit kolmansista maista saavat jatkossa haettua viisumin Suomeen koronapandemian aikana

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi on keskeyttänyt 19.3.2020 muiden Schengen-maiden tavoin tavanomaisten viisumihakemusten vastaanoton ja käsittelyn. Edustustoilla on harkintavalta vastaanottaa ja käsitellä yksittäisiä viisumihakemuksia poikkeustapauksissa, esimerkiksi Suomen kansalaisen perheenjäsenten hakemuksia. Valtioneuvosto lisäsi 6.8.2020 poikkeusperusteeksi vakiintuneen parisuhteen.

Tällä hetkellä lähes kaikki Suomen edustustot voivat ottaa vastaan rajoitetusti mm. edellä mainittuihin poikkeusryhmiin kuuluvia viisumihakemuksia. Mikäli Suomella ei ole edustustoa kyseisessä maassa, saattaa toinen Schengen-valtio edustaa Suomea viisumiasioissa viisumiedustamissopimuksen mukaisesti. Viisumiedustamissopimukset ovat kuitenkin tällä hetkellä toistaiseksi keskeytettynä 19.3.2020 alkaen pandemiatilanteesta johtuen.

Ulkoministeriö voi Suomea edustavalta maalta nootitse pyytää viisumiedustamisen poikkeuksellista soveltamista yksittäistapauksessa. Tämä edellyttää, että Rajavartiolaitos on myöntänyt hakijalle 11.9. hallituksen periaatepäätöksen mukaisen poikkeusluvan. Tätä lupaa voivat hakea hallituksen 11.9.2020 periaatepäätöksen mukaisesti erityisryhmien, kuten kulttuurin, urheilun ja elinkeinoelämän edustajat.

Rajavartiolaitos voi poikkeuksellisesti hyväksyä maahan saapumisen perustellusta syystä. Tällaisia syitä ovat erityisesti toimialan elpymisen, uuden kasvun tai pitkän aikavälin toimintaedellytysten turvaamiseksi välttämättömät tehtävät. Suomea viisumiasioissa edustava maa päättää itsenäisesti, ottaako se vastaan tällaisen poikkeusryhmään kuuluvan yksittäisen viisumihakemuksen.

Koronaviruspandemian vuoksi matkustaminen on haastavampaa kuin ennen. Maahantuloon ja maasta poistumiseen sovelletaan ao. maan lainsäädäntöä ja mahdollisia koronan takia asetettuja paikallisia rajoituksia. Mikäli Suomella ei ole edustustoa kyseisessä

maassa eikä se kuulu minkään Suomen edustuston määriteltyyn toimialueeseen, eikä toinen Schengen-valtio edusta Suomea viisumiasioissa, ovat viisumihakijan mahdollisuudet nykyisessä pandemiatilanteessa valitettavan rajalliset.

Mikäli viisumihakemus otetaan vastaan, se käsitellään Schengen-viisumisäännöstöä noudattaen. Monilla EU-mailla on käytössään kansallisesti myönnettävä D-viisumi, joka on saattanut helpottaa tällaisessa poikkeustilanteessa maahantulokäytäntöjä. Ulkoministeriön kanta on, että tällainen mahdollisuus eli kansallinen D-viisumi tulisi olla myös Suomella.

Helsingissä 26.11.2020

Ulkoministeri Pekka Haavisto